

ÇOCUĞA YÖNELİK ANA-BABA TEPKİLERİ ANKETİ

Aşağıda, çocuk eğitimi ve disiplini ile ilgili öyküler yer almaktadır. Sizden, her bir öyküde belirtilen ana ya da baba davranışını değerlendirmeniz beklenmektedir. Öyküde belirtilen ana-baba davranışının, çocuğun ruhsal gelişimi açısından yararlı sonuçlar sağlayabileceğini düşünüyorsanız “uygun” ya da “kesinlikle uygun” seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Buna karşın, ana-baba davranışının çocuğun ruhsal gelişimi açısından işe yaramayacağını ya da çocuğa zarar verebileceğini düşünüyorsanız “uygun değil” ya da “kesinlikle uygun değil” seçeneklerinden birini işaretleyiniz.

		Kesinlikle uygun değil	Uygun değil	Uygun	Kesinlikle uygun
1 IE	Üç yaşındaki Ayşe annesinin sözünü dinlemeyip koşunca düştü. Ağlayarak annesine sarılmak istedi. Annesi ders olsun diye Ayşe'nin kendisine sarılmasına izin vermedi ve kızgınlığını belli etti. Koltukta oturup yanlış hareketini düşünmesini söyledi.	1	2	3	4
2 P	Mehtap 10 yaşındaydı ve 6 yaşındaki kardeşini çok kıskanıyordu. Kardeşi onu kızdırdığında “salak şişko” diye bağırdı. Tartışma büyüyünce babaları “Benim kafam şişti. İçeriye gidin, kozunuzu orada paylaşın, kavganız bitince çıkarsınız” diyerek ikisini birden odalarına gönderdi.	1	2	3	4
3 IE	Sekiz yaşındaki Ali top oynamaya çok düşküdü. Annesi hava kararmadan eve gelmesini söylemişti. Hava karardığı halde Ali eve gelmeyince annesi çok merak etti. Eve bir saat geç gelen Ali'ye küstü, konuşmadı. Daha sonra eve gelen eşine durumu anlatırken “Hak etmişti” dedi.	1	2	3	4
4 IE	İki yaşındaki Filiz iştahsızdı ve yemek yememek için inatlaşıyordu. Annesi doğru dürüst beslenmezse hastalanacağından korkuyordu. Ağızına verilen kaşığı reddettiği zaman annesi “Yemezsen giderim bak!” dediğinde Filiz'in o lokmayı kabul ettiğini gördü.	1	2	3	4
5 IE	Yedi yaşındaki Özge, annesi-babası ve akrabalarıyla pikniğe gittiğinde ağaca çıkan diğer çocuklara özenip kendisi de tırmanmak istedi. Babası ise, düşeceğinden korkup “düşersen bacağı kırılır, hastanede iğne yaparlar, piknikte top oynanır” diyerek izin vermedi.	1	2	3	4
6 IS	Can iki yaşına geldiğinde yemeğini kendisi yemek istedi. Yeterince beslenemediği ve döküp saçtığı için annesi onu kendisi doyurmayı tercih etti.	1	2	3	4
7 P	Batuhan 8 yaşındaydı ve bahçede oynamayı çok severdi. Tuvaleti geldiğinde oyunu bırakıp tuvalete gitmek istemedi. Çişini kaçırdığında annesi pek üzerinde durmadı ve “Gelecek sefere tuvalete yetişmeye çalış” diyerek üstünü değiştirdi.	1	2	3	4
8 IE	Oniki yaşındaki Sedat'ın dersleri iyi gitmiyordu. Babası, ders çalışmasını sağlamak için ona aileyi geçindirmek için çektiği sıkıntıları anlattı. Sonra sakince, ondan beklenen tek şeyin ders çalışmak olduğunu ve bunca özveriye layık olabilmesi için notlarını düzeltmesi gerektiğini söyledi.	1	2	3	4
9 IE	Onüç yaşındaki Merve matematik dersinde sınav notunu 2'den 4'e çıkardığında annesi pek memnun olmuş görünmedi. Annesi				

	Merve'nin istese daha iyisini yapabileceğini biliyordu ve 4'ü yeterli görmesini istemedi. Annesine göre dersini tam öğrenmek Merve'nin göreviydi zaten.	1	2	3	4
10 P	Nilsu 3 yaşına basmasına rağmen, artık iyice eskimiş-yıpranmış olan bebeğini gittiği her yere taşıyordu. Babası Nilsu'nun eskipüskü bebeğini her yere taşınmasına izin verdi.	1	2	3	4
11 IE	Mehmet, 10 yaşındaydı. Yaşıtı olan kuzeni Can çok sakin ve söz dinleyen bir çocuktur. Annesi ve babası, haşarı Mehmet'in kendilerini utandıran davranışları karşısında içlerinden "Keşke Can gibi davranabilse bazen..." diye geçirdiler. Bu duygularını Mehmet'e hiç belli etmedilerse de, bazen Can'ı ona örnek gösterdikleri oldu.	1	2	3	4
12 IS	Babası 4 yaşındaki Fatih'e vurmazdı. Çok hareketli bir çocuk olan Fatih çok kızdırdığında onu "bacaklarını kırmak" ya da "kulaklarından tavana asmak" ile tehdit ettiği oldu ama Fatih bunları hiç ciddiye almadı.	1	2	3	4
13 IS	Altı yaşındaki Aydın'ın annesiyle babası kavga ediyorlardı. Bir ara annesi aniden pencereyi açtı ve babasına "Daha fazla üzerime gelersen atarım kendimi!" diye bağırды.	1	2	3	4
14 IE	Annesi 5 yaşındaki Selin'i doktora götürecekti. Evden çıkmadan önce onunla konuşarak, muayene sırasında sakin ve sessiz olması, hiç ağlamaması ve doktor ne derse yapması gerektiğini anlattı.	1	2	3	4
15 RI	Oniki yaşındaki Cihan araba kullanmaya çok hevesliydi. Bu konuda yetenekli olduğunu düşünen babası, yolda kimse yokken Cihan'ın arabayı kullanmasına izin verdi.	1	2	3	4
16 T	Annesi ve babası, 9 yaşındaki Murat'ın çekingen bir çocuk olmasına üzüyorlardı. Arkadaşları tarafından ezilmesini istemedikleri için, eve hırpalanarak geldiğinde ona "Bir daha o çocuk sana vurursa, sen de ona vur." diyerek kendini savunmasını önerdiler.	1	2	3	4
17 P	Aşırı hareketli bir çocuk olan 2 yaşındaki Alper, gittiği her yerde çevresindekilerin olumsuz eleştirilerine maruz kalıyordu. Bu nedenle annesi, Alper'i uzun süre sakın kalması beklenen ortamlara götürmedi.	1	2	3	4
18 RI	Üç yaşındaki Sevgi'nin babası eve geldiğinde çok yorgundu. Biraz televizyon izlemek ve gazetesini okumak istiyordu. Yemekten sonra Sevgi üzerine tırmanıp oynamak istediğinde "Biraz kendini oyalamayı öğrensin. Sürekli birilerinden ilgi bekleme." diye düşünerek onun davranışlarına tepki vermedi.	1	2	3	4
19 RI	Anıl oldukça başarılı 7. sınıf öğrencisiydi. Bundan gurur duyan anne ve babası Anadolu Lisesine girmesini çok istiyorlardı. Okul sonrası ve hafta sonları dershaneye giden Anıl'ın evde test çözebilmesi için sınava kadar arkadaşlarıyla futbol oynamasına karar verdiler.	1	2	3	4
20 P	Bartu 4 yaşındayken her şeyi abartarak anlatmayı çok sevdi. Bir gün yine oynadığı maçta 30 gol attığını söylediğinde, annesi "Arkadaşlarınla ne güzel oynuyorsun" dedi ve doğruyu söylemesi için O'nu uyarmadı.	1	2	3	4
21 IS	Seda 2 yaşındayken kardeşi doğdu. Annesi çok meşguldü ve çabuk yoruluyordu. Seda'yı sağlık kontrollerine götürmediği için aşıları				

	eksik kaldı.	1	2	3	4
22 T	Tolga 13 yaşında okul başarısızlığı olan bir çocuktur. İlköğretimi bitirdiğinde ailesi parasal güçlükleri de olduğu için Tolga'nın liseye devam etmeyip bir işe girmesini sağladılar.	1	2	3	4
23 IS	Sekiz yaşındaki Tahir'in annesi ve babası sık sık kavga ederlerdi. Bir tartışma sırasında odasına gönderilen Tahir annesine bir zarar geleceğinden korktuğu için odasından çıkıp annesiyle babasını ayırmaya çalıştı. Tartışma alevlenince babası bazen dayanamayıp annesine vurdu, sonra da özür diledi.	1	2	3	4
24 T	Ferah 4 yaşındayken bazen oyuna dalıp kakasını tutuyor, sonra da dayanamayıp kaçırıyordu. Çamaşır yıkamaktan bıkan annesi, Ferah kakasını kaçırdığında bir daha tekrarlamasını diye poposuna vurdu.	1	2	3	4
25 T	Ertan 9 yaşında, çok hareketli ve sakar bir çocuktur. Laftan sözden anlamadığı için yaramazlıklarını durdurmak amacıyla babası bir gün onu terlikle dövdü.	1	2	3	4
26 T	Tülay 7 yaşında, oldukça mızız bir çocuktur. İsteklerini ağlayarak elde etmeye çalışırdı. Annesinin çabaları Tülay'ı bu huyundan vaz geçirmeye yetmemişti. Oldukça sessiz ve sabırlı bir kişi olan babası bağırırdı ve Tülay ancak o zaman ağlamasını durdurabiliyordu.	1	2	3	4

IE= INAPPROPRIATE EXPECTATIONS =yüksek beklenti

IS= INSENSITIVITY =duyarsızlık

T=TERRORISING =terörize etme

RI=REJECTING/ISOLATING =reddetme/izole etme

P=POSITIVE

POZİTİF MADDELER KODLANMIYOR; DİĞER MADDELER OLDUGU GİBİ TOPLANILYOR. FAKTORLERE GÖRE DEĞERLENDİRME YAPABİLECEĞİN GİBİ TOPLAM PUAN ALARAK DA DEĞERLENDİRME YAPABİLİRSİN. PUANIN YÜKSEKLİĞİ DUYGUSAL ÖRSELEMENİN FARKINDA OLMAMANIN YÜKSEKLİĞİNE İŞARET EDİYOR